

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2016, declarat de avocatul Natalia Șocurova, în numele inculpatului

*Apostol Vitalie Mihail, născut la
27 septembrie 1982 în s. Ignăței, r-nul Rezina,
locuitor al mun. Chișinău, str. H. Botev 27, ap. 79,
cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 03.02.2016 – 31.03.2016,
instanța de apel: 04.05.2016 – 16.05.2016,
instanța de recurs: 25.07.2016 – 15.11.2016.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2016, Apostol Vitalie a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

2. Instanța de fond a constatat că la 22 noiembrie 2015, orele 15.00, inculpatul Apostol V., aflându-se la domiciliul din str. Hristo-Botev 27, ap. 79, mun. Chișinău, a provocat o situație de conflict cu soția Maladeț E., în care a aplicat față de ultima violență manifestată fizic și verbal, numind-o cu cuvinte necenzurate, înjosindu-i demnitatea și lovind-o cu tableta și telecomanda de la televizor, provocându-i conform raportului de expertiză medico-legală cu nr. 3036 D din 28.12.2015, leziuni corporale neînsemnate, după care, continuând să se manifeste agresiv, a deteriorat ușa dulapului.

Tot el, la 23 noiembrie 2015, orele 18.00, aflându-se la domiciliul din str. Hristo-Botev 27, ap.79, mun. Chișinău, în cadrul unui conflict cu soția Maladeț E., a aplicat față de ultima violență manifestată fizic și verbal, numind-o cu cuvinte necenzurate, înjosindu-i demnitatea și aruncând în ea cu o farfurie, lovind-o în regiunea piciorului, ulterior i-a aplicat o lovitură cu pumnul în picior și a îmbrâncit-o, fiind stopat de fiica minoră, cauzându-i părții vătămate Maladeț E., conform raportului de expertiză medico-legală cu nr. 3036 D din 28.12.2015, leziuni corporale neînsemnate.

Tot el, la 26 noiembrie 2015, aflându-se la domiciliul din str. Hristo-Botev 27, ap. 79, mun. Chișinău, după ce soția Maladeț E. i-a comunicat că a depus o plângere la poliție asupra acțiunilor lui, inculpatul a aplicat față de ea violență manifestată fizic și verbal, numind-o cu cuvinte necenzurate, înjosindu-i demnitatea și lovind-o cu capul de perete, cu pumnul în regiunea brațului stâng, apăsând-o cu palma în regiunea gâtului, provocându-i, conform raportului de constatare medico-legală cu nr. 5882 din 26.11.2015, leziuni corporale neînsemnate, prin ce i-a determinat sentimentul de frică, frustrare, de conștientizare a incapacității de a se apăra împotriva violenței.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că partea vătămată nu-și îndeplinește obligațiile casnice. Între ei a avut loc o ceartă, dar nu i-a aplicat nici o lovitură.

Totodată, vinovăția acestuia este integral dovedită prin probele administrate, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Maladeț E., raportul de expertiză medico-legală nr. 3036/D din 28.12.2015, raportul de constatare medico-legală nr. 5867 din 25.11.2015, raportul de constatare medico-legală nr. 5882 din 26.11.2015, ordonanța de protecție din 27.11.1015, eliberată de Judecătoria Botanica, mun. Chișinău în privința inculpatului.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, ca violența în familie, adică acțiunile intenționate *manifestate* fizic și *verbal*, comise de un membru al familiei asupra altui membru al familiei soldate cu *suferință* fizică și *psihică*, soldate cu suferință psihică ori *prejudiciu material sau moral*.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că inculpatul nu are antecedente penale, are la întreținere un copil minor, a comis pentru prima dată o infracțiune ușoară, că lipsesc circumstanțe agravante, concluzionând că corectarea lui poate avea loc fără privare de libertate.

3. Inculpatul a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul să fie încetat, pe motiv că s-a împăcat cu partea vătămată.

Apelantul a indicat că soția sa este însărcinată și s-au împăcat. Împreună educă și întrețin doi copii minori.

Mai mult, nu are antecedente penale și procesul penal poate fi încetat în temeiul art. 276 alin. (5) Cod de procedură penală, pe motiv că s-a împăcat cu partea vătămată.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2016, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond a analizat obiectiv probele administrate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a adoptat o sentință de condamnare a inculpatului în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal.

Sunt nefondate argumentele inculpatului privind încetării procesului penal din motiv că s-a împăcat cu partea vătămată, deoarece art. 201¹ alin. (1) Cod penal nu este inclus în prevederile art. 276 alin. (5) Cod de procedură penală.

La stabilirea pedepsei, instanța de fond just a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul pericolului social al infracțiunii săvârșite, că inculpatul a comis pentru prima dată o infracțiune, are la întreținere un copil minor, partea vătămată nu are pretenții față de el și a solicitat aplicarea unei pedepse nonprivative față de acesta, corect concluzionând că reeducarea și corectarea inculpatului este posibilă fără izolare de societate.

5. Avocatul Natalia Șocurova a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a invocat că în cazuri similare, inculpatului i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de 1 an închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an.

La stabilirea pedepsei, instanța a neglijat prezența mai multor circumstanțe atenuante, și anume că inculpatul are la întreținere doi copii minori, iar soția acestuia este însărcinată cu gemeni, pedeapsa aplicată fiind prea aspră și inechitabilă.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală – s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 13) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece cauza și în baza temeiurilor neinvocate,

dar fără a agrava situația condamnatului. În corespundere cu art. 10 alin. (1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

În sensul vizat se constată că inculpatul a fost corect condamnat de instanțele de fond și de apel în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, în redacția legii de până la 16.09.2016, recursul ordinar fiind în acest aspect neîntemeiat, deoarece hotărârile atacate cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția.

Însă, conform Legii nr. 196 din 28.07.2016, în vigoare de la 16.09.2016, din art. 201¹ alin. (1) Cod penal au fost excluse calificativele ***manifestată verbal, care a provocat suferință fizică, psihică și prejudiciu moral***, iar pentru maltratarea sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale, a fost introdusă răspundere contravențională, în temeiul art. 78¹ Cod contravențional.

Prin urmare, legea penală nouă, apărută după ce hotărârile menționate au devenit definitive, este mai favorabilă pentru inculpat, deoarece îi ameliorează situația.

Potrivit art. 391 alin. (2), 332 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție administrativă, instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii administrative prevăzute în Codul contravențional.

Totodată, conform art. 10¹ alin. (6) Cod penal, dacă fapta pentru care persoana execută pedeapsa nu se mai consideră infracțiune în conformitate cu prevederile legii noi, ci constituie o contravenție, sancțiunea contravențională nu se mai aplică, indiferent de categoria și mărimea sancțiunii prevăzute.

În asemenea circumstanțe, procesul penal urmează a fi încetat, pe motiv că fapta inculpatului constituie o contravenție.

Dar, inculpatul nu poate fi sancționat contravențional, deoarece a expirat termenul de prescripție a tragerii la răspundere contravențională conform art. 30 alin. (2) Cod contravențional (*în redacția legii de până la 01.08.2016*).

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația inculpatului.

Prin urmare, în temeiul împrejurărilor enunțate, se impune admiterea recursului, casarea parțială a hotărârilor contestate, cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri în aspectul vizat.

7. În conformitate cu art. 10 alin. (1), 10¹ alin. (6) Cod penal, art. 3 alin. (2), 30 alin. (1) - (3) Cod contravențional, art. 332 alin. (2), 391 alin. (2), 424 alin. (2), 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Natalia Șocurova, casează parțial sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 31 martie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2016, în privința inculpatului Apostol Vitalie Mihail, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre.

Încetează procesul penal în privința inculpatului Apostol Vitalie Mihail pe art. 201¹ alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta lui constituie o contravenție prevăzută la art. 78¹ Cod contravențional, fără aplicarea sancțiunii contravenționale, în legătura cu expirarea termenului de prescripție.

În rest, hotărârile contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 06 decembrie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun